

KOMISIJA

ODLOČBA KOMISIJE

z dne 22. novembra 2006

o Državni pomoči Francije za Laboratoire national de métrologie et d'essais (C24/2005)

(notificirano pod dokumentarno številko C(2006) 5477)

(Besedilo v francoskem jeziku je edino verodostojno)

(Besedilo velja za EGP)

(2007/217/ES)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

členom 88(2) Pogodbe ES glede nekaterih ukrepov. Francija je v dopisih z dne 4. novembra 2005 in 19. aprila 2006 posredovala informacije, zahtevane v odločitvi o sprožitvi postopka.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti prvega pododstavka člena 88(2) Pogodbe,

ob upoštevanju Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru in zlasti člena 62(1)(a) Sporazuma,

(4) Odločitev Komisije, da sproži formalni postopek preiskave, je bila objavljena v *Uradnem listu Evropske unije* ⁽³⁾. Komisija je pozvala vse zainteresirane stranke, naj predložijo svoje pripombe o zadevnem ukrepu.

po pozivu vsem zainteresiranim strankam, naj predložijo svoje pripombe v skladu z navedenimi členi ⁽¹⁾, in ob upoštevanju teh pripomb,

(5) Komisija je od zainteresiranih strank prejela zadevne pripombe. Posredovala jih je Franciji in ji dala možnost, da jih pojasni. Pojasnila Francije je prejela 1. marca 2006.

ob upoštevanju naslednjega:

1. POSTOPEK

(1) Komisija je bila s pritožbo konkurenta obveščena, da je Francija izvajala državno pomoč za *Laboratoire national de métrologie et d'essais* (v nadaljnjem besedilu „LNE“) ⁽²⁾.

(6) Komisija je 6. junija 2006 poslala dodatna vprašanja. Francoski organi so odgovore nanje poslali 2. avgusta 2006, Komisija pa jih je istega dne evidentirala.

(2) V dopisih z dne 3. septembra 2003, 11. februarja 2004 in 7. junija 2004 je Komisija pozvala francoske organe, naj ji posredujejo informacije o finančnih prispevkih države za LNE. Francoski organi so predložili informacije v dopisih z dne 7. novembra 2003, 5. aprila 2004 in 6. avgusta 2004.

(3) V dopisu z dne 5. julija 2005 je Komisija obvestila Francijo o svoji odločitvi, da bo sprožila postopek v skladu s

2. PODROBNI OPIS UKREPOV

2.1 Upravičenec

Status in dejavnosti

(7) *Laboratoire national d'essais* je bil ustanovljen leta 1901 v okviru *Conservatoire National des Arts et Métiers* kot javna ustanova pod nadzorom ministrstva za nacionalno izobraževanje. Leta 1978 je dobil status gospodarske javne ustanove (EPIC) na podlagi zakona št. 78–23 z dne 10. januarja 1978 o varstvu in obveščanju potrošnikov o proizvodih in storitvah. S tem besedilom so *Laboratoire national d'essais* poverili odgovornost za

⁽¹⁾ UL C 263, 22.10.2005, str. 22.

⁽²⁾ LNE je kratica za *Laboratoire national de métrologie et d'essais* (Nacionalni laboratorij za meteorologijo in poskuse), ki je bil ustanovljen z uredbo z dne 25. januarja 2005 po združitvi *Bureau national de métrologie* (Nacionalnega urada za meteorologijo) in *Laboratoire national d'essais* (Nacionalnega laboratorija za poskuse).

⁽³⁾ Glej opombo 1 zgoraj.

„opravljanje vseh del proučevanja, raziskovanja, posvetovanja, presojanja, testiranja, nadzora in vseh storitev tehnične pomoči, ki so koristna pri varstvu in obveščanju potrošnikov ali izboljšanju kakovosti proizvodov“. Laboratorij je bil tudi pooblaščen, da „v imenu in na zahtevo ministrstev proučuje preskusne metode, potrebne za pripravo predpisov in razvoj standardov“, ter „izdaja certifikate o kvalifikaciji“ in v imenu javnih organov vzpostavlja odnose z mednarodnimi organi, pristojnimi za zadevna področja. *Laboratoire national d'essais* je leta 2005 dobil dodatno nalogo: usmerjanje nacionalne meteorološke znanosti (ta vloga je prej pripadala javnoininteresni skupini *Bureau national de métrologie* – v nadaljnjem besedilu „BNM“), in se je preimenoval v *Laboratoire national de métrologie et d'essais*.

- (8) Naloga LNE ni le opravljati javne storitve, ampak tudi ponujati podjetjem široko paleto storitev na vsaki stopnji obdobja uporabe teh izdelkov, pri čemer so štiri osnovne dejavnosti LNE: meritev, testiranje, certificiranje in usposabljanje. LNE s pomočjo štirih načinov opravlja standardne ali prilagojene programe za testiranje na številnih področjih ⁽⁴⁾. Njegove stranke so industrijska podjetja, distribucijska podjetja, javne organizacije, združenja potrošnikov, sodni izvedenci in sodišča ter zavarovalniške družbe in uprave ⁽⁵⁾.
- (9) LNE sočasno uporablja stavbe in opremo za izvajanje nalog, ki mu jih poveri država, in opravljanje storitev za tretje stranke.
- (10) LNE je dejaven v okviru evropskih in mednarodnih organizacij, kot so CEN (Evropski odbor za standardizacijo), EUROLAB (Evropska zveza nacionalnih združenj meroslovnih, preskuševalnih in analitskih laboratorijev), EOTC (Evropska organizacija o preizkušanju in certificiranju) in ILAC (Mednarodno združenje za akreditacijo laboratorijev).
- (11) Ima 700 sodelavcev, razdeljenih v 30 multidisciplinarnih skupin, in razpolaga s 55 000 m² laboratorijskih površin, in sicer 10 000 m² v Parizu in 45 000 m² v Trappesu.
- (12) LNE ima tudi predstavništva v Aziji (LNE-Asia v Hongkongu) ⁽⁶⁾ in v Združenih državah (podružnica G-MED v Severni Ameriki, v Washingtonu). Vendar imajo te dejavnosti omejen obseg.

⁽⁴⁾ Na primer na področjih meroslovja ter izdelave in uporabe inštrumentov, materialov, potrošniških izdelkov, zdravja in medicinskih pripomočkov, industrijske opreme in sestavnih delov, logistike in pakiranja, energetike in okolja.

⁽⁵⁾ Vir: www.lne.fr

⁽⁶⁾ LNE je leta 2001 ustanovil LNE-Asia, skupno podjetje LNE in CMA-Testing and Certification Laboratories.

- (13) Prejemki so leta 2005 znašali 65 milijonov EUR, dobiček pa 0,7 milijonov EUR.

Pogodbe o storitvah

- (14) Mandat, ki ga je LNE podelila država, je od leta 1997 vključen v pogodbe o storitvah, sklenjene med francoskimi organi in ustanovo za obdobje 4 let. Prva pogodba o storitvah je veljala med letoma 1997 in 2001, druga med letoma 2001 in 2004. Tretja pogodba je sklenjena za obdobje med 2005 in 2008.
- (15) Naloge LNE, zajete v teh pogodbah, so: nacionalni laboratorij za meroslovje, raziskovalna organizacija, zagotavljanje tehnične pomoči javnim organom ter „podpornih storitev za podjetja“ na področju testiranja in potrjevanja skladnosti.

Viri LNE

- (16) Uredba št. 78-280 z dne 10. marca 1978 o LNE določa, da „viri ustanove vključujejo predvsem: (...) nepovratna sredstva države, lokalnih skupnosti, državnih ustanov in vseh javnih ali zasebnih organov (...)“ ⁽⁷⁾. Na tej podlagi so bile LNE do zdaj dodeljene donacije za poslovanje ⁽⁸⁾ in investicijska podpora:

(mio EUR)		
	Donacije za poslovanje	Investicijska podpora
2005	14,7	6,9
2004	13,8	6,1
2003	13,0	5,5
2002	13,6	4,6
2001	12,6	4,6
2000	11,2	4,6
1999	10,8	4,4
1998	10,9	4,1
1997	10,9	4,2
1996	10,4	4,2
1995	10,7	4,1
1994	11,0	4,0
1993	10,6	3,8

⁽⁷⁾ Ta uredba je bila spremenjena z uredbama št. 2005-49 z dne 25. januarja 2005 in št. 2005-436 z dne 9. maja 2005, predvsem kar zadeva finančne in računovodske postopke ter nadzor LNE. Viri LNE ostajajo še vedno isti.

⁽⁸⁾ Gre za vsoto zneskov, ki ustrezajo meroslovnim pogodbam in donacijam za poslovanje glede na bilanco uspeha.

(17) Po trditvah francoskih organov je donacije za poslovanje in investicijsko podporo dodelilo ministrstvo za industrijo in BNM, zato da LNE „v zameno opravlja naloge javnih storitev“. V bistvu gre za donacije, ki so namenjene kritju stroškov, nastalih pri izvajanju omenjenih nalog. Pravna podlaga za te donacije je finančni zakon, ki ga vsako leto izglasuje francoski parlament.

(18) Med investicijsko podporo so vključene tudi donacije, povezane z izgradnjo dveh laboratorijskih kompleksov, ki se po svoji lokaciji imenujeta *Trappes 3* in *Trappes 4* (fazi 1 in 2). Te donacije so dodelili ministrstvu za industrijo in okolje, BNM ter regija *Ile-de-France* in *Conseil général des Yvelines*.

(19) LNE ima koristi tudi od virov, ki izhajajo iz njegovih trgovinskih dejavnosti. Prihodek od trgovinskega sektorja je tako med obdobjem preiskave vedno znašal več kot 50 % skupnih prejemkov LNE, leta 2005 pa je dosegel 63 %.

2.2 Zadevni trgi

(20) LNE deluje na trgih s storitvami testiranja, meroslovja, certificiranja, umerjanja, usposabljanja ter raziskav in razvoja. LNE zagotavlja zgoraj navedene storitve predvsem v sektorjih potrošniških izdelkov, medicinskih pripomočkov/zdravja, materialov/embalaže/gradbenih in industrijskih proizvodov.

(21) Ti trgi so v Evropski skupnosti odprti za konkurenco. LNE zlasti konkurira drugim organizacijam na trgu certificiranja, ki ga zahtevajo evropske direktive ter na tisoče ustanov za ugotavljanje skladnosti, predvsem zaradi pooblastila, na podlagi katerega prizna nacionalne standarde, ki so jih izoblikovale druge države članice (kot na primer nemška označba GS).

2.3 Razlogi za sprožitev postopka

(22) Komisija je ob zaključku predhodne preiskave ugotovila, da na tej stopnji ni možno natančno preveriti, ali so nekatere naloge, pripisane LNE, storitve splošnega pomena ali ne, in se poleg tega prepričati, ali je narava zadevnih dejavnosti trgovinska ali ne.

(23) Komisija je torej izrazila dvome o upravičenosti zneska donacij za poslovanje in investicijske podpore, dodeljenih LNE, z namenom da se nadomestijo stroški njegovih dejavnosti oziroma njegovih gospodarskih investicij-

skih projektov ali stroški, ki izhajajo iz izvajanja pooblastila države. Ker se za dejavnosti različne narave ne uporablja ločeno računovodstvo in se jih povrh ne more natančno omejiti, bi lahko imel LNE del javnih donacij na voljo za upravljanje svojih dejavnosti, ki se izvajajo v sklopu konkurenčnih pravil. To bi ustrezalo navzkrižnemu subvencioniranju omenjenih dejavnosti in pomenilo državno pomoč v smislu člena 87 Pogodbe ES.

(24) Po mnenju Komisije bi prednost, ki jo nudi navzkrižno subvencioniranje v korist konkurenčnih dejavnosti, spodbudilo LNE pri storitvah na trgih, ki veljajo za sklop konkurenčnih pravil na ravni EU. Opravljene so bile torej izmenjave znotraj Skupnosti.

(25) Pomoči je treba obravnavati kot nezakonite pomoči v smislu člena 1(f) Uredbe Sveta (ES) št. 659/1999 z dne 22. marca 1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 93 Pogodbe ES ⁽⁹⁾.

(26) Izjeme k tej nezdružljivosti, predvidene v členu 87(2) in (3) Pogodbe ES, se v tem primeru ne bodo uporabljale.

(27) Kar zadeva člen 86(2) Uredbe ES, se slednji uporablja le za gospodarske dejavnosti, ki jih krijejo naloge splošnega interesa, opravljene v imenu države. Vendar je Komisija po predhodni analizi dokumentacije presodila, da iz informacij, ki jih je imela na tej stopnji na voljo, ni razvidno, da bi se lahko naloge, ki jih je država poverila LNE v okviru pogodbe o storitvah, obravnavale kot naloge z izključno gospodarsko naravo. Prav tako se ni zdelo, da so bile storitve, ki jih je LNE opravljal v sklopu konkurenčnih pravil, predmet posebne naloge v okviru storitev splošnega pomena. Komisija je zato na tej stopnji menila, da se za združljivost zadevnih ukrepov ne da sklicevati na člen 86(2) Pogodbe.

3. PRIPOMBE ZAINTERESIRANIH STRANI

(28) V tem postopku so svoje pripombe izrazile tri zainteresirane stranke:

— družba Emitech, v dopisu z dne 14. novembra 2005,

— laboratorij *Intertek Testing Services* (Francija), v dopisu z dne 21. novembra 2005 in

— laboratoriji *Pourquery Analyses industrielles*, v dopisu z dne 21. novembra 2005.

⁽⁹⁾ UL L 83, 27.3.1999, str. 1. Uredba, kakor je bila nazadnje spremenjena z Uredbo (ES) št. 1791/2006 (UL L 363, 20.12.2006, str. 1).

- (29) Te pogosto podobne pripombe so povzete in razvrščene po temah v uvodnih izjavah od 30 do 32.
- (30) Prvič, naloga opravljanja javnih storitev, ki je poverjena LNE, ni jasno opredeljena. Zato je praktično nemogoče, da bi konkurenti LNE določili mejo med morebitnimi obveznostmi javnih storitev in trgovinskimi dejavnostmi. Poleg tega konkurenti nimajo nobene možnosti, da bi objektivno in pregledno preverili, ali LNE uporablja donacije, ki jih prejme od države, izključno za obveznosti javnih storitev. Tako so lokalne skupnosti izplačale donacijo na primer za razširitev lokacije Trappes, kjer so se izvajale trgovinske dejavnosti. LNE prav tako ni izpolnjeval nekaterih nalog, kot so zastopanje javnih organov v mednarodnih organih (INTERTEK omenja na primer sodelovanje v odborih AFNOR-ja (Francoske organizacije za standardizacijo) ter CEN-a brez nadomestila od javnih organov). Ker so bile zadevne pomoči LNE dodeljene brez predhodne priglasitve, so torej nezakonite in kot take nične.
- (31) Drugič, LNE je imel zaradi statusa javnega podjetja na voljo številne izbirne ugodnosti, kot so samozavarovanje oziroma bolj na splošno neplačevanje zavarovanja, posebna ureditev delovnega prava, zlasti glede upokojitve in zavarovanja za primer brezposelnosti, pravica do uporabe dokumentov z glavo in logotipi Republike Francije, predstavljanje z uradno podobo ali kot uradni laboratorij, dejanska upravičenost do davčnih olajšav za raziskave ter brezplačno arhiviranje. LNE so podpirale tudi carinske uprave, ki so uporabljale storitve LNE oziroma so od podjetij zahtevale, da uporabijo storitve LNE, izključujoč vse druge laboratorije.
- (32) Tretjič, donacije države so izkrivljale konkurenco, zlasti na mednarodni ravni. Razen tega pa je imel LNE številne podružnice v tujini.
- (35) Francoski organi vseeno poudarjajo, da ima LNE od leta 1990 dalje stroškovno računovodstvo. Revidirano je bilo leta 2005, da je bilo usklajeno s pogodbo o storitvah med državo in LNE za obdobje med 2005 in 2008. To računovodstvo omogoča, da so računi v trgovinskem in javnem sektorju popolnoma ločeni, ter prikazuje zlasti donosnost trgovinskih storitev, ki jih izvaja LNE, neodvisno od letne donacije, ki je odobrena temu laboratoriju in dodeljena za naloge javnih storitev.
- (36) Uporabljena je metoda računovodstva celotnih stroškov: LNE je urejen v analitske centre, ki neposredno ali posredno prispevajo k njegovim različnim nalogam in dejavnostim. Znesek odhodkov in prihodkov se dodeli čimbolj natančno:
- operativnih oddelkov ali glavnih analitskih centrov je 80, v njih je približno 500 zaposlenih,
 - približno 40 pomožnih centrov pa vključuje funkcionalne oddelke in stroškovne centre z okrog 200 zaposlenimi.
- (37) Osebe LNE beleži svoj delovni čas s pomočjo programske opreme za vnos podatkov. Glede na naravo dejavnosti je delovni čas neposreden (operativni oddelki) ali posreden (operativni in funkcionalni oddelki), pri čemer se razume, da so splošni stroški sestavljeni iz stroškov pomožnih centrov (funkcionalni oddelki in stroškovni centri).
- (38) Stroški pomožnih centrov se nato razdelijo med glavne centre glede na več delovnih enot oziroma razdelitvenih ključev (število zaposlenih, plačilna lista, število delovnih mest IT, površina poslovnih prostorov, kakovost njihovih sistemov za regulacijo temperature in hlajenja).

4. PRIPOMBE FRANCIJE

- (33) V dopisih z dne 4. novembra 2005 in 19. aprila 2006 je Francija Komisiji predložila svoje pripombe v zvezi z odločitvijo o sprožitvi formalnega postopka preiskave o finančni pomoči, dodeljeni LNE, posredovala ji je tudi dodatne informacije glede računovodstva dejavnosti LNE.
- (39) Nato se celotni stroški glavnih analitskih centrov odpišejo od dejavnosti na podlagi dveh stroškovnih dejavnikov:
- delovnega časa neposrednega dela, kot ga beleži vsak zaposleni,
 - stopnje uporabe opreme.

Ločeno računovodstvo

- (34) Prvič, Francija je poudarila, da so merila, omenjena v členu 4(2)(a) in (b) Direktive Komisije 80/723/EGS z dne 25. junija 1980 o preglednosti finančnih odnosov

⁽¹⁰⁾ UL L 195, 29.7.1980, str. 35. Direktiva, kakor je bila nazadnje spremenjena z Direktivo 2005/81/ES (UL L 312, 29.11.2005, str. 47).

- (40) Namen tega drugega dejavnika je, da se dejavnostim LNE ustrezno dodelijo stroški amortizacije in infrastrukturni stroški (infrastrukturni stroški zajemajo posredne stroške enote za vzdrževanje, delavnice in enote za upravljanje lastnine).
- (41) Na ravni glavnega analitskega centra (povprečni operativni oddelek ima 6 zaposlenih) se stopnja uporabe izračuna za vsako področje s ponderiranjem stopenj uporabe z vrednostjo opreme. Sorazmerno s temi stopnjami se lahko torej stroški amortizacije in infrastrukturni stroški, neposredno povezani z opremo, odpišejo od vsakega trgovinskega in javnega sektorja.
- (42) Posredni stroški in drugi splošni stroški analitskega centra se trgovskim in javnim dejavnostim dodelijo sorazmerno z beleženjem neposrednega delovnega časa zaposlenih na oddelku.
- (43) V letu 2005 so dejanske stopnje uporabe opreme v trgovinskem in javnem sektorju omogočile individualno razdelitev infrastrukturnih stroškov in stroškov amortizacije za posamezni kos opreme, sorazmerno z uporabo. Vsota teh individualnih razdelitev daje skupne številke za leto 2005.
- (44) Za leta med 1993 in 2004 taka razdelitev ni izvedljiva. Zato je bilo odločeno, da se uporabi splošni kazalnik za stopnjo uporabe. Ta splošni kazalnik izhaja iz ponderiranja individualnih stopenj uporabe posameznega kosa opreme z vrednostjo opreme. Vrednost tega kazalnika za leto 2005 je 44 % za trgovinski sektor in 56 % za javni sektor. Te stopnje uporabe so bile izračunane za vsako ekipo posebej za glavno opremo Laboratorija z nabavno vrednostjo, ki je višja ali enaka 7 500 EUR, oziroma vsebuje okrog 1 200 kosov opreme, ki pomenijo 70 % vrednosti vseh naprav in opreme LNE.
- (45) Francija v svojih izračunih razdelitve stroškov, pa tudi za oceno rezultatov v javnem in trgovinskem sektorju, kljub temu uporablja preudarnejše razmerje razdelitve, in sicer 50/50, ne pa 56/44. To se sklada z varnostno rezervno, ki znaša približno 10 % (dejansko 6 točk od 56).
- (46) Stavbe niso vključene v zgoraj navedeno vzorčenje, toda iz razmerja uporabe v analitskem računovodstvu izhaja razdelitev $2/3 - 1/3$ v korist javnega sektorja.
- (47) Račune LNE za obdobje med 1993 in 2004 je bilo tako treba ponovno obravnavati v skladu z zahtevo, ki jo je

izrazila Komisija, da se stalni splošni stroški proizvodnje dodelijo trgovinskemu ali javnemu sektorju, medtem ko so se obravnavali kot skladni z „mešanimi“ odhodki. Izbrana metoda temelji na načelu, razvitem z mednarodnim računovodskim standardom IAS 2, na podlagi katerega je treba stalne splošne stroške proizvodnje dodeliti stroškom proizvodnje na podlagi normalne zmogljivosti proizvodnega obrata.

Storitve splošnega gospodarskega pomena

- (48) Drugič, Francija opozarja na dejavnosti, povezane z nalogami javnih storitev, poverjenih LNE, ter natančno navaja, da je LNE gospodarska javna ustanova (EPIC), ki mora upoštevati načelo specifikacije, ki se uporablja za vsako javno ustanovo, ustanovljeno posebej za opravljanje javnih storitev. Francija, ki se opira na sodno prakso Sodišča ⁽¹¹⁾, trdi, da so naloge javnih storitev ustanove LNE dejansko splošnega gospodarskega pomena, saj LNE uporablja vire, ki jih ne bi dodelila, če bi šlo le za njegov lasten trgovinski interes. Naloge, ki so bile v pogodbi o storitvah za obdobje 2005/2008 ponovno pregledane, imajo tako nedvomen in specifičen gospodarski značaj. V sodni praksi ⁽¹²⁾ je po eni strani tudi poudarjeno, da je bilo treba subjektu, ki mu je poverjeno opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, to nalogo podeliti z aktom državnega organa, ki natančno opredeljuje vsebino obveznosti javnih storitev, po drugi strani pa lahko Komisija postavi pod vprašaj opredelitev storitev splošnega gospodarskega pomena, ki jo določi ena država članica, le v primeru očitne napake. Francija meni, da gospodarska javna ustanova po definiciji ustreza zgoraj navedenim merilom.

Odsotnost državne pomoči in navzkrižnega subvencioniranja

- (49) Tretjič, po mnenju Francije nadomestilo, dodeljeno LNE, za opravljanje obveznosti javnih storitev ne pomeni nezakonite državne pomoči. V bistvu so izpolnjeni vsi štirje kumulativni pogoji iz sodbe v zadevi Altmark ⁽¹³⁾. Analiza nadalje kaže, da so se določbe okvira Skupnosti za državne pomoči v obliki nadomestila za javne storitve ⁽¹⁴⁾ (v nadaljnjem besedilu: „okvir“) upoštevale. Poleg tega bi vsaka sankcija, naložena Franciji, kršila Odločbo Komisije 2005/842/ES z dne 28. novembra 2005 o uporabi člena 86(2) Pogodbe ES za državne pomoči v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljene nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena ⁽¹⁵⁾. V členu 2(1)(a) te odločbe je opredeljena združljivost takih nadomestil v določenih pogojih, ki jih izpolnjuje LNE.

⁽¹¹⁾ Predvsem Sodba Sodišča Evropskih skupnosti z dne 11. aprila 1989, v zadevi Ahmed Saeed Flugreisen *et al.* (66/86, Recueil 1989, str. 803).

⁽¹²⁾ Sodba Sodišča prve stopnje z dne 15. junija 2005, Olsen proti Komisiji (T-17/02, Recueil 2005, str. II-2031, točka 186 in dalje ter točka 216).

⁽¹³⁾ Sodba z dne 24. julija 2003, v zadevi Altmark Trans in Regiungspräsidium Magdeburg (C-280/00, Recueil, str. I-7747).

⁽¹⁴⁾ UL C 297, 29.11.2005, str. 4.

⁽¹⁵⁾ UL L 312, 29.11.2005, str. 67.

- (50) Z donacijami za lokaciji *Trappes*, ki so jih dodelile lokalne skupnosti in država, so se pridobila sredstva za financiranje, potrebna za izpolnjevanje nalog javnih storitev, poverjenih LNE.
- (51) Francija skuša prav tako prikazati, opirajoč se na analizo zadevnih trgov, da na datum predložitve ni bilo nepravilnih navzkrižnih donacij, s čimer bi se namreč omogočilo, da bi LNE zaračunaval oderuške cene v zadevnih trgovinskih sektorjih.
- (52) Francija nazadnje meni, da LNE nima znatnega tržnega deleža, ker je bil ta delež ocenjen na 4,2 % na nacionalni ravni in na 1 % na evropski ravni.

Drugi dejavniki

- (53) Četrtrič, Francija natančno pojasnjuje, da trgovinski rabat, odobren malim in srednje velikim podjetjem (MSP) v regiji *Île-de-France*, spada v okvir sheme, ki jo je leta 1989 odobrila Komisija⁽¹⁶⁾, in h kateri lahko pristopi vsak laboratorij, vključno s pritožnikom. Znesek donacij, ki jih dodeljuje regija *Île-de-France*, znaša 61 000 EUR od leta 1995 dalje. Dejanski upravičenci do teh donacij so bila zadevna MSP. Sicer pa Francija ni našla ničesar, kar bi dokazovalo obstoj navedene donacije *Agence de l'Environnement et de la Maîtrise de l'Énergie* (ADEME – Agencija za okolje in upravljanje energije) v korist LNE.
- (54) Petič, Francija pripominja, da je *Direction générale des douanes et droits indirects* (DGDDI – Generalni carinski urad in urad za posredno obdavčevanje) za izvedbo svojih testiranj uporabljal svoje lastne laboratorije ali laboratorije *Direction générale de la concurrence, de la consommation et de la répression des fraudes* (DGCCRF – Generalni direktorat za konkurenco, potrošnike in boj proti goljufijam), če so slednji za ta namen tehnično primerni (na primer veliko število preskusov na igračah opravijo v laboratoriju carine). Če za ta namen niso primerni, se DGDDI obrne na zunanje laboratorije, med katerimi je zlasti LNE. Laboratorij se izbere na podlagi svojih sposobnosti za uporabo zadevnih predpisov. Tako se lahko DGDDI obrne, na primer, na *Institut national de recherche et de sécurité* (Nacionalni inštitut za raziskovanje in varnost) za zaščitne maske ali na *Centre scientifique et technique du bâtiment* (Tehnični in znanstveni gradbeni center) za gradbene proizvode.

5. PRESOJA UKREPOV

- (55) Predmet tega postopka so letne donacije za poslovanje ter investicijska podpora, ki so jo LNE dodelili javni organi med leti 1993 in 2005.

⁽¹⁶⁾ Dokumentacija sheme pomoči NN 6/89, regionalni centri za inovacijo in prenos tehnologije. Dopis francoskim organom SEC(1989) 814, 23.5.1989.

5.1 Opredelitev kot državna pomoč

Naloge javnih storitev LNE so gospodarske dejavnosti

- (56) Pravila konkurence se ne uporabljajo za negospodarske dejavnosti. Zato je treba najprej presoditi, ali je narava dejavnosti LNE⁽¹⁷⁾ v javnem sektorju gospodarska ali negospodarska.
- (57) Vsaka dejavnost, ki zajema dobavo blaga ali opravljanje storitev na zadevnem trgu, je gospodarska dejavnost⁽¹⁸⁾. Po mnenju generalnega pravobranilca Jacobsa v sklepni predlogi v zadevi C-222/04 je glavno merilo, na podlagi katerega se lahko presodi, če je dejavnost gospodarske narave, ugotovitev, ali lahko dejavnost, ki jo, vsaj načeloma, opravlja zasebno podjetje, ustvarja dobiček.
- (58) Komisija v zvezi s tem meni, da dela proučevanja, raziskovanja, posvetovanja, presojanja, testiranja, nadzora in vse storitve tehnične pomoči, koristna pri varstvu in obveščanju potrošnikov ali izboljšanju kakovosti proizvodov, ki jih izvaja LNE v okviru svojih nalog splošnega pomena, ustrezajo opravljanju storitev na zadevnih trgih ter da bi lahko te storitve načeloma opravilo podjetje, ki skuša ustvarjati dobiček. Naloge, ki jih je LNE poverila državam, so torej gospodarske narave⁽¹⁹⁾.

Zahtevana merila za uvrstitev državnega ukrepa med državne pomoči

- (59) V skladu s členom 87(1) pomeni ukrep državno pomoč, če so izpolnjeni naslednji štirje kumulativni pogoji. Prvič, ukrep mora biti poseg države ali pa kakršna koli pomoč iz državnih sredstev. Drugič, ukrep mora upravičencu dodeliti prednost. Tretjič, ukrep mora izkrivljati ali bi lahko izkrivljal konkurenco z dajanjem prednosti posameznim podjetjem. Četrtrič, ta ukrep bi lahko prizadel trgovino med državami članicami.

Državna sredstva

- (60) Proračunske donacije države so očitno državna sredstva.
- (61) Javnointeresna skupina *Bureau national de métrologie* je bila, preden je bila leta 2005 vključena v LNE, pod nadzorom države⁽²⁰⁾. Sredstva LNE, ki so pogodbeno vezana z BNM, so torej državna sredstva.

⁽¹⁷⁾ Nedvomno je, da so dejavnosti v trgovinskem sektorju gospodarske dejavnosti v smislu sodne prakse.

⁽¹⁸⁾ Sodba Sodišča Evropskih skupnosti z dne 10. januarja 2006, v zadevi Cassa di Risparmio di Firenze et al. (C-222/04, Receuil 2006, str. I-289).

⁽¹⁹⁾ Z izjemo tistega, kar je omenjeno v točki 5.4 te odločbe.

⁽²⁰⁾ BNM je bila javnointeresna skupina, sestavljena na eni strani iz francoske države, ki sta jo zastopala ministrstvo za industrijo ter ministrstvo za raziskovanje in nove tehnologije, na drugi strani pa iz oseb javnega prava: *Commissariat à l'énergie atomique, Conservatoire national des arts et métiers*, LNE in *Observatoire de Paris*. Finančna sredstva javnointeresne skupine zagotavljajo njeni člani.

- (62) Pri pomočeh, ki so jih dodelile regionalne in lokalne skupnosti držav članic ne glede na njihov statut in imenovanje, je treba preveriti, ali so skladne s členom 87 Pogodbe ⁽²¹⁾. Donacije, ki sta jih dodelila *Conseil régional d'Île de France* in *Conseil général des Yvelines*, so državna sredstva.
- (63) Vsi zadevni ukrepi so financirani s pomočjo državnih sredstev.
- Dajanje prednosti upravičencu*
- (64) Posegi države, s katerimi se v različnih oblikah zmanjšujejo stroški, ki običajno bremenijo proračun podjetja ter so v tem primerljivi z donacijo, pomenijo prednosti v smislu člena 87(1) Pogodbe ES ⁽²²⁾.
- (65) Donacije za poslovanje in investicijska podpora zmanjšujejo stroške, ki običajno bremenijo proračun LNE. Te donacije zato pomenijo prednost v korist LNE.
- Izkrivljanje ali morebitno izkrivljanje konkurence z dajanjem prednosti posameznim podjetjem*
- (66) Člen 87(1) Pogodbe ES prepoveduje pomoči, ki bi dajale prednost „posameznim podjetjem ali proizvodnji posameznega blaga“, se pravi selektivno pomoč.
- (67) Ker je edini upravičenec ukrepa tega postopka LNE, je pogoj selektivnosti očitno izpolnjen.
- (68) Poleg tega je treba opozoriti, da pomoči, ki naj bi podjetje razbremenile stroškov, ki jih običajno imajo z vsakodnevnim upravljanjem ali običajnimi dejavnostmi, načeloma izkrivljajo konkurenčne pogoje ⁽²³⁾.
- (69) Zato bi lahko zadevni ukrepi, ki dajejo prednost LNE, izkrivljali konkurenco.

Učinek na trgovino

- (70) Komisija trdi, da so zadevni trgi namenjeni trgovini znotraj Skupnosti. Promet, ki ga je LNE dosegel leta 2005, je znašal 4 milijone EUR znotraj Evropske unije (izven Francije) in 2,35 milijonov EUR izven Evropske unije. Po podatkih Francije je LNE leta 2000 dosegel 13 % svojega prometa izven Francije, in sicer 9 % v Evropski uniji in 4 % izven EU.

- (71) Sicer pa za izpolnitev pogoja učinka na trgovino ni treba, da bi Komisija ugotovila dejanski učinek teh pomoči na trgovino med državami članicami in učinkovito izkrivljanje konkurence, ampak mora le preveriti, če lahko te pomoči prizadenejo trgovino in izkrivljajo konkurenco.
- (72) V zvezi s tem zadostuje ugotovitev, da imajo trgi, na katerih deluje LNE, čezmejno razsežnost ter da je LNE konkurenčen z nekaterimi podjetji s sedežem v drugih državah članicah in s francoskimi podjetji, delujočimi na teh mednarodnih trgih. V tem smislu se je zdelo, da lahko vsaka dodelitev pomoči podjetju, ki izvaja dejavnosti na trgu Skupnosti, povzroči izkrivljanje konkurence in prizadene trgovino med državami članicami ⁽²⁴⁾.
- (73) Posledično so trditve Francije, v skladu s katerimi trgovina ni prizadeta zaradi nizkih deležev, ki jih ima LNE na trgu, nesprejemljive še toliko bolj, ker dodeljeni zneski še zdaleč niso zanemarljivi.
- (74) Zadevni ukrepi otežujejo trgovinske dejavnosti gospodarskih subjektov ⁽²⁵⁾, ki želijo razširiti svoje dejavnosti v Franciji. Brez podpore javnosti bi imele dejavnosti, ki jih izvaja LNE, bolj omejeno razsežnost, kar bi konkurentom LNE omogočilo, da bi povečali svoj promet.
- (75) Ker zadevni ukrepi krepijo položaj LNE v primerjavi z drugimi konkurenčnimi subjekti v trgovini znotraj Skupnosti, lahko sklepamo, da prizadenejo trgovino med državami članicami in lahko izkrivljajo konkurenco med subjekti.

Nadomestilo za obveznost javnih storitev – sodna praksa Altmark

- (76) Sodišče Evropskih skupnosti je v sodbi v zadevi Altmark ⁽²⁶⁾ julija 2003 odločilo da, če je treba poseg države obravnavati kot nadomestilo v zameno za storitve, ki jih opravijo upravičena podjetja, da bi izpolnila obveznosti javnih storitev, tako da ta podjetja dejansko nimajo finančne koristi in imajo zaradi posega torej ugodnejši konkurenčni položaj v primerjavi s konkurenčnimi podjetji, tak poseg ne spada na področje uporabe člena 87(1) Pogodbe. V ta namen morajo biti izpolnjeni štirje kumulativni pogoji iz sodbe.

⁽²¹⁾ Glej sodbo Sodišča Evropskih skupnosti z dne 14. oktobra 1987, *Allemagne proti Komisiji* (248/84, Receuil, str. I 4013, točka 17).

⁽²²⁾ Glej sodbo z dne 19. septembra 2000, *Nemčija proti Komisiji* (C-156/98, Receuil, str. I-6857, točka 30 in citirana sodna praksa).

⁽²³⁾ Glej sodbo z dne 16. septembra 2004, v zadevi *Valmont* (T-274/01, Receuil, str. II-3145, točka 44 in citirana sodna praksa).

⁽²⁴⁾ Glej predvsem sodbo Sodišča Evropskih skupnosti z dne 17. septembra 1980, *Philip Morris proti Komisiji* (730/79, Receuil, str. 2671, točki 11 in 12) ter sodbo Sodišča prve stopnje z dne 30. aprila 1998, *Vlaams Gewest proti Komisiji* (T-214/95, Receuil, str. II-717, točke 48 do 50).

⁽²⁵⁾ Konkurenti LNE so podjetja z nacionalno razsežnostjo ter mednarodne skupine (*Bureau Veritas*, *Intertek* ...).

⁽²⁶⁾ Sodba z dne 24. julija 2003, v zadevi *Altmark Trans in Regierungspräsidium Magdeburg* (C-280/00, Receuil, str. I-7747, točka 87).

(77) Toda Francija meni, da nadomestila, izplačana LNE za obveznosti javnih storitev, ne pomenijo nezakonitih državnih pomoči, ker so izpolnjeni štirje kumulativni pogoji, ki jih je navedlo Sodišče.

(78) Komisija pa ni tega mnenja.

(79) V četrtem pogoju, navedenem v sodbi v zadevi Altmark, se zahteva, da, kadar podjetje, ki naj bi izpolnjevalo obveznosti javnih storitev, v danem primeru ni izbrano v skladu s postopkom oddaje javnih naročil, s čimer naj bi se omogočila izbira ponudnika, ki je te storitve skupnosti sposoben zagotoviti po najnižjih stroških, je treba stopnjo potrebnega nadomestila določiti na podlagi analize stroškov, ki bi nastali v dobro vodenem in ustrezno opremljenem povprečnem podjetju pri izpolnjevanju navedenih obveznosti, pri čemer je treba upoštevati ustrezne prejemke in zmerni dobiček pri izpolnjevanju teh obveznosti.

(80) Francija je skušala pri utemeljevanju dokazati skladnost s pogoji, navedenimi v prejšnji točki, in je le pripomnila, da je treba pri analizi stroškov, ki bi nastali v povprečnem podjetju, upoštevati raznolike naloge javnih storitev, poverjenih LNE, ki zadevajo normativno ureditev ter temeljne raziskave v različnih sektorjih (sektorji mero-slovja, zdravja, okolja, industrije, potrošniških izdelkov, gradbenih proizvodov, pakiranja in embalaže).

(81) Francija ni predložila nobene analize stroškov za „dobro vodeno povprečno podjetje“. Prav tako ni bilo predložene nobene razlage, zakaj naj ne bi bilo možno primerjati LNE s takim povprečnim podjetjem.

(82) Komisija ne more zasnovati primerjave, ki se zahteva s sodno prakso Skupnosti, ker nima nobenih dejavnikov.

(83) Zato Komisija meni, da četrti pogoj, naveden v sodbi v zadevi Altmark, ni izpolnjen.

(84) Te presoje v ničemer ne spremeni abstraktno sklicevanje Francije na točke 13 do 17 okvira.

Sklepne ugotovitve

(85) Komisija, ob upoštevanju vseh predhodno navedenih pomislov, meni, da proračunske donacije in donacije,

ki so jih dodelile zadevne lokalne skupnosti, pomenijo pomoč v smislu člena 87(1) Pogodbe.

5.2 Nezakonitost pomoči

(86) Komisija meni, da je za namene tega postopka nepo-membno, da je uredba iz leta 1978 pomenila shemo financiranja. Ta predpis je dejansko zelo splošen, odlo-čitve o znesku donacij, ki sta jih država in BNM dodelila LNE, pa so se sprejemale letno na podlagi izhodišč in pogojev, ki so se lahko iz leta v leto spreminjali. Letne donacije za poslovanje ter investicijska podpora, dode-ljene LNE, potemtakem pomenijo nove individualne pomoči.

(87) Te pomoči so se izvajale brez predhodne priglasitve Komisiji. Zato so nezakonite.

5.3 Združljivost pomoči s skupnim trgom

5.3.1 Izjeme v členu 87

(88) Odstopanja, določena v členu 87(2) Pogodbe, ki se nana-šajo na pomoč socialnega značaja, dodeljeno posa-meznim potrošnikom, pomoč za povrnitev škode, ki so jo povzročile naravne nesreče ali izjemni dogodki, ter pomoč, dodeljeno nekaterim območjem Zvezne repu-blike Nemčije, so v tem primeru očitno neumestna.

(89) Glede odstopanj iz člena 87(3) Pogodbe Komisija ugotavlja, da zadevna pomoč ni namenjena pospeševanju gospodarskega razvoja območij, kjer je življenjska raven izjemno nizka ali kjer je podzaposlenost velika, da ne pomeni pomembnega projekta skupnega evropskega interesa in da ne odpravlja resne motnje v francoskem gospodarstvu. Pomoč nadalje ni namenjena pospeševanju kulture in ohranjanju kulturne dediščine. Kar zadeva odstopanja od člena 87(3)(c) Komisija meni, da se pomi-sleki, izraženi ob sprožitvi postopka, niso razpršili: z zadevnimi pomočmi ni mogoče pospešiti gospodarskega razvoja nekaterih regij ali nekaterih dejavnosti.

(90) Pri tem je treba omeniti, da se med upravnim postopkom niso niti francoski organi niti zainteresirane stranke skli-cevali na odstopanja, določena v členu 87(2) in (3). Fran-cija je predvsem menila, da določbe iz člena 87 niso veljavne, saj zadevni ukrepi ne izkrivljajo konkurence in ne prizadenejo trgovine med državami članicami.

5.3.2 Člen 86(2)

(91) V členu 86(2) je določeno, da morajo podjetja, pooblaščenca za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, ravnati po pravilih iz te pogodbe, zlasti po pravilih o konkurenci, kolikor uporaba takšnih pravil pravno ali dejansko ne ovira izvajanja posebnih nalog, ki so jim dodeljene. Razvoj trgovine ne sme biti prizadet v takšnem obsegu, ki bi bil v nasprotju z interesi Skupnosti.

(92) Komisija v skladu s točko 26 okvira uporablja za nepriglašene pomoči določbe navedenega okvira, če je bila pomoč dodeljena po 29. novembru 2005, v vseh drugih primerih pa določbe, veljavne ob dodelitvi pomoči.

(93) Pomoči v tem postopku so bile dodeljene pred 29. novembrom 2005.

(94) Zato je primerno uporabljati sporočilo Komisije o „storitvah splošnega interesa v Evropi“⁽²⁷⁾, ki je bilo veljavno ob dodelitvi pomoči. Kadar se pravila o konkurenci uporabljajo za pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, temelji združljivost z navedenimi pravili v skladu s tem sporočilom na treh načelih:

- nepristranost glede javnega ali zasebnega lastništva podjetij,
- države članice imajo pravico, da same opredelijo storitev splošnega interesa, upoštevajoč nadzor nad očitnimi napakami,
- sorazmerje, zaradi katerega je treba zagotoviti, da omejitve konkurence in svoboščin enotnega trga ne presegajo tistega, kar je potrebno za zagotovitev učinkovite izpolnitve ciljev in nalog.

Nepriistranost

(95) Izpolnjevanje načela nepristranosti v tem primeru ne povzroča nobenih težav.

Naloga splošnega gospodarskega pomena

(96) Kar zadeva opredelitev nalog javnih storitev LNE kot nalog splošnega gospodarskega pomena, mora Komisija presoditi, ali je narava zadevnih dejavnosti gospodarska, in preveriti, da država članica ni zagrešila očitne napake pri presoji, s tem da jo je opredelila kot nalogo splošnega pomena.

(97) Da so dejavnosti LNE v javnem sektorju gospodarske, je bilo že določeno.

(98) Kar se tiče opredelitve splošnega pomena, z izjemo sektorjev, v katerih je to vprašanje že zajeto v predpisih Skupnosti, imajo države članice precejšnjo možnost presoje, ob upoštevanju očitne napake pri presoji, ki jo odkrije Komisija.

(99) Komisija v zadevnem primeru meni, da je opredelitev nalog javnih storitev LNE, kakor izhajajo iz besedila iz leta 1978 in dopolnil iz leta 2005, dovolj jasna⁽²⁸⁾, ter da zato francoski organi niso zagrešili očitne napake pri presoji. Poleg tega je treba podjetjem, ki jim je poverjeno opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, to nalogo podeliti z aktom državnega organa. V tem primeru so uradni akti državnega organa zakon št. 78-23 z dne 10. januarja 1978 in uredbe iz leta 2005. Razen tega so naloge LNE od leta 1997 dalje jasno in natančno opisane v pogodbah o storitvah, ki jih je soprodpisala država.

(100) Pripombe zainteresiranih strank, ki v bistvu navajajo, da bi bilo tako nemogoče, da bi konkurenti LNE določili mejo med morebitnimi obveznostmi javnih storitev in svojimi trgovinskimi dejavnostmi, ne ovržejo te ugotovitve. V resnici se nanašajo na zahtevo po ločenem računovodstvu za dejavnosti, ki izhajajo iz storitev splošnega gospodarskega pomena, navedenimi zgoraj, in dejavnosti trgovinske narave, da bi se izognili vsakemu navzkrižnemu subvencioniranju, nezdržljivemu s Pogodbo ES. Te zadnje točke so proučene v nadaljevanju.

Sorazmernost

(101) Sorazmernost po členu 86(2) Pogodbe pomeni, da sredstva, ki se uporabijo za izpolnjevanje naloge splošnega pomena, ne smejo ustvarjati nepotrebnega izkrivljanja trgovine. Natančneje, zagotoviti je treba, da nobene omejitve pravil iz Pogodbe ES, ne presegajo tega, kar je nujno potrebno za zagotovitev učinkovitega izpolnjevanja naloge. Izvajanje storitev splošnega gospodarskega interesa mora biti zagotovljeno in podjetja, ki jim je to izvajanje poverjeno, morajo biti sposobna prenašati breme in dodatne neto stroške posamezne naloge, ki jim je dodeljena.

(102) Komisija meni, da spada zadevna pomoč v okvir nalog splošnega pomena LNE.

⁽²⁷⁾ UL C 17, 19.1.2001, str. 4.

⁽²⁸⁾ Zadevne naloge so natančno obrazložene v poglavju 2.

- (103) Če je letno nadomestilo, ki ga javni organi izplačajo, nižje ali enako dodatnim neto stroškom, ki bremenijo LNE pri opravljanju storitev splošnega gospodarskega pomena, se v tem okviru spoštuje načelo sorazmernosti. To dejstvo se lahko preveri, če se prihodki in odhodki v javnem in trgovinskem sektorju pravilno vnesejo v analitično računovodstvo, poslovni izid v javnem sektorju, vključno z vsemi donacijami v proračunskem letu, pa je negativen oziroma ničen oziroma ustvarja zmerni dobiček, pri čemer je treba predvsem upoštevati dejavnosti in sektorje, v katerih LNE deluje.

Potrditev metodologije analitičnega računovodstva LNE

- (104) Komisija je proučila metodologijo, uporabljeno za analitično računovodstvo LNE, da bi preverila, če dejansko omogoča opredelitev vseh prihodkov in odhodkov za storitve splošnega gospodarskega pomena v obdobju med 1993 in 2005 ⁽²⁹⁾.
- (105) Analitično računovodstvo LNE je leta 2005 temeljilo na knjiženju celotnih stroškov, ki ima za izhodišče natančno registriranje vseh izpolnjenih dejavnosti, s pomočjo precejšnjega števila operativnih (80) in funkcionalnih oddelkov (približno 40).
- (106) Prihodki v trgovinskem sektorju LNE so sestavljeni iz prometa opravljenih storitev in drugih prihodkov, vključno z na primer zaračunavanjem za zagotavljanje osebja, zaračunavanjem poštne za dostavo strankam in črpanjem iz varnostnih rezerv.
- (107) Prihodki iz javnega sektorja zajemajo promet iz „raziskav“, meroslovno pogodbo (prejšnji BNM), različne prejemke (na primer iz mednarodnega tehničnega sodelovanja), donacije za poslovanje in delež pri investicijski podpori, ki se prenese na izkaz poslovnega izida.
- (108) V delež investicijske podpore, ki se prenese na izkaz poslovnega izida, je vključena investicijska podpora, ki jo nakažejo lokalne skupnosti. Zadevne donacije, s katerimi so se pridobila sredstva za financiranje, potrebna za izpolnjevanje nalog javnih storitev, poverjenih LNE, so zajete v analizi zneska nadomestila, dodeljenega LNE za kritje stroškov pri nalogah storitev splošnega gospodar-

skega pomena. Razdelitev amortizacij za stavbe v razmerju 2/3–1/3 med javnim in trgovinskim sektorjem je skladna z uporabo stavb na lokacijah *Trappes* 3 in *Trappes* 4.

- (109) Odhodki v trgovinskem in javnem sektorju so iste narave. V glavnem se delijo na neposredno delo, nakup/podizvajanje/neposredne stroške, neposredne stroške službenih potovanj, posredne stroške, splošne infrastrukturne stroške in stroške amortizacije.
- (110) Kar zadeva natančnejše stroške amortizacije in infrastrukturne stroške za materiale, uporabljene hkrati v trgovinskem in javnem sektorju, se ti v analitskem računovodstvu obračunajo z uporabo splošno priznanih metod glede na stopnjo uporabe teh materialov.
- (111) Komisija meni, da je opravljeno vzorčenje, ki znaša 70 % vrednosti materialov in opreme LNE in na katerem temelji izdelava razmerja za dodelitev, ki je 44/56, zadovoljivo. Ta splošni delež razdelitve za najdražjo opremo se lahko uporablja tudi za manj drago opremo, ki dopolnjuje težko opremo.
- (112) Razmerje 44/56 je sprejemljivo za celotno obdobje preiskave, saj dejavnosti v trgovinskem sektorju kažejo trend zviševanja ⁽³⁰⁾. Zato je primerno oceniti, da stopnja uporabe opreme v javnem sektorju v letu 2005 pomeni minimalno stopnjo za obdobje med 1993 in 2004.
- (113) Komisija nadalje meni, da je učinek varnostne rezerve v višini 10 %, ki jo uporabljajo francoski organi pri svojih ponovnih izračunih za obdobje med 1993 in 2004, tak, da onemogoča preценitev stroškov, ki bremenijo javni sektor, in s tem ne upravičuje morebitnih prekomernih donacij. Pristop francoskih organov je torej previden.
- (114) Komisija po eni strani ugotavlja, da analitično računovodstvo LNE ustreza običajno priznanim standardom na tem področju in nima omembe vrednih posebnosti, po drugi strani pa, da so ponovni izračuni za pripravo računov po sektorjih ⁽³¹⁾ v obdobju med 1993 in 2004 sprejemljivi ⁽³²⁾.

⁽³⁰⁾ Promet LNE v trgovinskem sektorju znaša: 2005 – 71 %, 2004 – 70 %, 2003 – 69 %, 2002 – 66 %, 2001 – 66 %, 2000 – 66 %, 1999 – 64 %, 1998 – 65 %, 1997 – 61 %, 1996 – 60 %, 1995 – 58 %, 1994 – 60 %, 1993 – 62 %.

⁽³¹⁾ Prihodki in odhodki v „mešanem“ sektorju, omenjenem v uvodnem delu postopka, so bili razdeljeni med javnim in trgovinskim sektorjem po metodologiji, opisani v zgornjih uvodnih izjavah.

⁽³²⁾ Če analitičnega računovodstva ni na voljo, ima Komisija možnost, da se opre na analitično rekonstrukcijo stroškov, ki se opravi naknadno po metodi retropolacije, kar je potrdilo Sodišče prve stopnje (glej sodbo z dne 7. junija 2006 v zadevi T-613/97, *Union française de l'express (UFEX)*, zlasti točko 137).

⁽²⁹⁾ V okviru tega postopka ni treba ugotoviti, ali je LNE vzpostavil ločeno računovodstvo in je iz tega izhajalo, da so javna sredstva dana na voljo v skladu z Direktivo Komisije 80/723/EGS. Morebitna kršitev te direktive ne vpliva na združljivost zadevnih pomoči s skupnim trgom.

Brez prekomernih nadomestil

- (115) Letni poslovni izid v javnem sektorju, vključno z javnimi donacijami, kot je določeno z analitičnim računovodstvom LNE, je:

(v tisoč EUR)

	Poslovni izid v javnem sektorju	Poslovni izid/ promet v javnem sektorju (*)
2005	(1 414)	(8,4 %)
2004	(851)	(5,1 %)
2003	(321)	(2,2 %)
2002	204	1,3 %
2001	(186)	(1,3 %)
2000	(856)	(6,2 %)
1999	65	0,5 %
1998	(459)	(3,5 %)
1997	271	2,0 %
1996	(223)	(1,7 %)
1995	56	0,4 %
1994	178	1,3 %
1993	(41)	(0,3 %)

(*) Promet v javnem sektorju ne zajema deleža pri investicijski podpori, ki se prenese na izkaz poslovnega izida.

- (116) V poslovnih izidih v javnem sektorju, kar pomeni dejavnosti, ki jih zajemajo storitve splošnega gospodarskega pomena, so bili od leta 1993 največkrat primanjkljaji, kljub dodelitvi zadevnih pomoči. Kadar se pojavi presežek, je nižji ali enak 2 % ustvarjenega prometa v javnem sektorju. Ponderiran poslovni izid za obdobje med 1993 in 2005 je izguba, ki znaša 1,9 %.

- (117) Taki, v povprečju negativni poslovni izidi, so očitno nižji od zneska zmernega dobička za morebitno primerljivo zasebno podjetje.

- (118) Komisija je nadalje podrobno proučila poslovne izide in promet LNE in treh zainteresiranih strank, ki opravljajo podobne dejavnosti kot LNE, za obdobje med 1998 in 2005 ⁽³³⁾. Iz tega izhaja, da je imel LNE nižja razmerja „neto poslovnega izida na promet“ (– 3,2 % za dejavnosti LNE v javnem sektorju in 0,6 % za vse dejavnosti LNE)

kot zainteresirane stranke, katerih razmerja znašajo med 0 % in 4 %. To potrjuje dejstvo, da se lahko dobički, ki jih je ustvaril LNE v javnem sektorju, obravnavajo kot zmerni dobički.

- (119) Komisija na podlagi tega ugotavlja, da LNE ni imel koristi od nobenega prekomernega nadomestila stroškov za storitve splošnega gospodarskega pomena od leta 1993. Nadomestila za javne storitve, ki so bila izplačana LNE v letih med 1993 in 2005, pomenijo državne pomoči, združljive s členom 86(2) Pogodbe.

- (120) Iz tega sledi, da ni treba preveriti, ali so obstajale navzkrižne donacije v korist LNE ⁽³⁴⁾ za njegove dejavnosti v trgovinskem sektorju.

5.4 Negospodarska narava nekaterih dejavnosti LNE v javnem sektorju

- (121) Zdi se primerno opozoriti, da, če je treba nekatere, čeprav omejene, dejavnosti LNE v javnem sektorju obravnavati kot netrgovinske ⁽³⁵⁾ in sorodne nalogam državnega organa, je treba tudi preveriti, ali so nadomestila, ki jih javni organi izplačajo, nižja ali enaka neto stroškom, nastalim pri izpolnjevanju navedenih nalog ⁽³⁶⁾.

- (122) Ta analiza je bila že opravljena zlasti v uvodnih izjavah od 115 do 120 in kaže, da ni razloga za nasprotovanje zadevnim nadomestilom. Vendar iz nje izhaja ugotovitev, da financiranje zadevnih dejavnosti ne pomeni državne pomoči.

5.5 Pripombe tretjih strank

- (123) V pripombah, ki so jih v okviru te preiskave predložili nekateri konkurenti, so omenjene druge pomoči, od katerih je imel LNE korist. Ti ukrepi niso predmet te preiskave. Komisija, ob upoštevanju odgovorov francoskih organov, meni, da ima dovolj informacij, da v zvezi s tem zavzame stališče.

⁽³⁴⁾ Čeprav je LNE z jamstvom, povezanim s statusom gospodarske javne ustanove, dana prednost za dejavnosti v javnem sektorju, ostaja po analizi posojilnih pogojev, ki jih je banka dodelila LNE, vrednost te prednosti majhna, blizu zneska *de minimis*, in ne bi posledično dvomili o preskuse sorazmernosti iz uvodnih izjav 101 do 103 glede nadomestil za javne storitve.

⁽³⁵⁾ Tak bi lahko bil predvsem primer temeljnega raziskovanja v mero-slovju.

⁽³⁶⁾ V zvezi s tem glejte Odločbo Komisije 2001/46/ES z dne 26. julija 2000 o državni pomoči Nemčije za skupino Sican in njene partnerje, (UL L 18, 19.1.2001, str. 18), zlasti točke 87 do 92.

⁽³³⁾ Za *Laboratoires Pourquetry* so podatki na voljo le do leta 2004.

- (124) Realni znesek donacij, ki jih je LNE plačala regija *Île-de-France* za financiranje trgovinskega rabata, ki ga je LNE dodelila MSP v tej regiji, je leta 2003 znašal 61 000 EUR. Te donacije izpolnjujejo pogoje iz člena 2 Uredbe Komisije (ES) št. 69/2001 z dne 12. januarja 2001 o uporabi členov 87 in 88 Pogodbe ES pri *de minimis* pomoči ⁽³⁷⁾, ker se lahko preučijo kot pomoči za LNE (in ne pomoči za stranke iz MSP) ter ker ne izhajajo iz obstoječe sheme pomoči (glej točko 54). Komisija jim torej ne more nasprotovati.
- (125) Komisija opozarja, da agencija ADEME LNE ni dodelila nobene pomoči.
- (126) V tem primeru se ne zdita pomembna niti domnevna uporaba uradnih logotipov Republike Francije s strani LNE, niti stopnja sodelovanja pri delu mednarodnih organov. Logotip LNE se razlikuje od uradnega logotipa, ki ga uporabljajo izključno javni organi. Kar se tiče zastopanja javnih organov v nekaterih evropskih in mednarodnih organih (delovnih skupinah Mednarodne organizacije za zakonsko meroslovje (OIML) in odboru Evropskega združenja za zakonsko meroslovje (WELMEC)), prednost v smislu boljše podobe, ki si jo lahko LNE na ta način izoblikuje, ne more spadati med državne pomoči.
- (127) Domnevne prednosti glede samozavarovanja, posebne ureditve delovnega prava za zaposlene ali brezplačnega arhiviranja v praksi ne obstajajo. Zavarovalne police LNE, ki so razen tega v letu 2004 znašale več kot 300 000 EUR, so podobne tistim, ki jih sklepajo zasebna podjetja. Zaposleni pri LNE nimajo posebnega statusa, kot ga imajo tisti, ki opravljajo javno funkcijo, ampak spadajo v okvir zasebnega prava – glede zavarovanja za primer brezposelnosti in upokojitve. Nazadnje, LNE ni upravičen do brezplačnega arhiviranja – nasprotno, ustrezni neposredni stroški so leta 2005 znašali 80 000 EUR.
- (128) LNE je dejansko upravičen do davčnih olajšav za raziskave in ta dejanska upravičenost ne pomeni državne pomoči v smislu člena 87(1), predvsem zato ker ne obsega državnih sredstev. Ta upravičenost izhaja iz dejstva, da je bil LNE predmet *ad hoc* ocenjevanja, ki so ga njegovi raziskovalci opravili v okviru njegovih javnih obveznosti na področju raziskovanja. Davčne olajšave za raziskave se poleg tega upoštevajo pri prihodkih in odhodkih LNE.

- (129) Kar zadeva domnevno podporo carine za LNE, pa ta trditev ni podprta z nobenim natančnim podatkom. Očitno je, da DGDDI uporablja lastne laboratorije, laboratorije DGCCRF ali zunanje laboratorije, med katerimi so tudi LNE, *Institut national de recherche et de sécurité* ali *Centre scientifique et technique du bâtiment* (CSTB) za gradbene proizvode.

6. SKLEPNE UGOTOVITVE

- (130) Z izjemo točke 5.4 so nadomestila za javne storitve v obliki proračunskih donacij države in BNM ter donacije lokalnih skupnosti, dodeljene LNE med leti 1993 in 2005, državne pomoči.
- (131) Komisija ugotavlja, da je Francija nezakonito izvajala zadevne državne pomoči in kršila člen 88(3) Pogodbe.
- (132) Toda te pomoči so združljive s členom 86(2) Pogodbe.
- (133) Ta odločba ne zadeva državnega jamstva, do katerega bi bile upravičene dejavnosti LNE v trgovinskem sektorju, ker imajo status gospodarske javne ustanove. Ta vidik, zaradi katerega je bil pripravljen predlog ustreznih ukrepov iz člena 88(1) Pogodbe ⁽³⁸⁾, se bo obravnaval v nadaljnjih odločbah –

SPREJELA NASLEDNJO ODLOČBO:

Člen 1

Nadomestila za javne storitve, ki jih je Francija med leti 1993 in 2005 nezakonito izvajala za *Laboratoire national de métrologie et d'essais*, so državne pomoči, združljive s skupnim trgom.

Člen 2

Ta odločba je naslovljena na Republiko Francijo.

V Bruslju, 22. novembra 2006

Za Komisijo
Neelie KROES
Članica Komisije

⁽³⁷⁾ UL L 10, 13.1.2001, str. 30.

⁽³⁸⁾ Pomoč E 24/2004 in dopis z dne 5. julija 2005.